

Introducere

I Puncte de plecare

1. Efectele didactice și menirea lor în învățământ

O încercare de a justifica necesitatea efectelor didactice în procesul de învățământ se înscrie deja în sfera banalului. Materialul scris pe această temă, (experimentările și teoretizările făcute) este foarte bogat.

Cea ce lipsește și poate rămâne în cadrul mai multor amintiri preocupări este un dezechilibru între teoria, și mai ales practica didactică alocată nivelurilor inferioare și superioare de învățământ, discontinuitate nefinanciară și totodată, după părerea mea, extenuant de păgubitoare.

Deși nu s-ar putea aduce argumente care să justifice această stare de lucruri (complexitatea materiei predată, continuitate și schimbare etc). Cu toate acestea, cel ce a avut ocazia să urmărească efectele pe care unele cadre din învățământul inferior și mediu le depun aridului pentru a îmbunătăți rezultatul lor, conștientul, ideatic, erența comunicării profesor- elev (vezi spre exemplu matematica modernă introdusă în clasele primare după o lungă zădărnici la care am avut prilejul să asist), și serisa probabil că generalitatea

și disponibilitatea pusă în joc cu acest preț, nu-și prea
găresc corespunzător în maniera obișnuită de a primi lucruri
de la cadrelor din învățământul superior

Ce alte cuvinte, pînă la a răspunde că, nu se poate
a trebui trecut printr-un lanț stăruitor de încercări,
edificat astfel în timp, derigiu valoras pentru alte proce-
duri, elocului de a apleci celorlalți un instrument pre-
țios în obținerea unor rezultate rezultate.

Este vedem valoarea profesorului la orice nivel

2. Politică "pe termen lung" în rezolvarea problemelor economice, în lămurirea unei societăți competitive

Așa precum o arată deja foarte multe rezultate
analizate a evoluției societății contemporane, a sosit clipa
unor mari revolute valorice în toate domeniile de acti-
vitate.

Să remarcăm în primul rînd că rezultatele specta-
culoare ale revoluției științifico-tehnice au dat lumii
o dată cu totul nouă, urmasul (descrieri pînă la am-
plare) muncii fizică, dar mărind exponențial creșterea intel-
ectuală, cerebrală, de la ni față de individul.

Nimeni nu se mai poate îndoi că principala ma-
terie primă, forță de producție, mijloc de producție este
creierul cultivat, gîndirea

În acest sens să amintim rezultatele specta-
culoare pe care li-au obținut acei care (ca și de ex. Japa-
nia) au învățat mai devreme acest adevăr.

A cultiva „oviere” este singura mână de a mai
pune la o luptă competitivă în sistemul socio-economic
mondial. Se vine să o facem!

Azi pentru a fi competitiv.

Mine, pentru a supraviețui...

Ca și la par 1) aceste afirmații sînt deosebit de triviale
sate ^{prin} de un curent. Cu toate acestea corolarul că numai
real gloriei care se ridică pentru a ~~ridica~~ în atenția
publică problema situației actuale de punct cheie a
încurajării inteligenței nu este rezistent.

Căci mai sînt încă mulți oameni, care (din lipsa
posibilității de a manipula mental cu un set de struc-
turi și analogii pe care nu le poate oferi decât curiozitatea
strenuă științifică) nu înțeleg raportul dintre prezent
și viitor, nu înțeleg înveridicitatea că pe nou ca pe o unică
sursă de supraviețuire viitoare și se mulțumesc în a
se crampona (cu spaimă) de urgența unor roade ~~viitoare~~
prezente, imediate.

Ei vor să cultive tot ce se poate face să înșă-
măreze nimic. Dacă înșămănarea și sînt mulți
mili de sămînțe de anul trecut, luată să sîm de la
cele mai scumpe exemple. Pentru că nu știu că are
o idee alie de „harardală” ca sămînța din sămînță
se vine. E o politică pe termen lung.

Ale observă probabil că dacă veți să săpați
o groapă adîncă, e bine din cînd în cînd să-i lăți-
gile „gura”. Dacă vă veți încăpățîna să înșămați

laxă nici o artă de "perdere de timp" va reuși să devină deriger.

Nu putem concursa cu tehnologiile avansate la egalitate după ele. Trecerile pierdute nu se urmăresc în legă cu desperare. Se încearcă pierderea altora, mai rapide.

În procesul exponențial care caracterizează dezvoltarea actuală a tehnologiei, științei, etc., nu se mai poate lepta cu deșt înverșunând cultivarea maxime a creșterii. Se face oare la noi oare referenț în acest sens? Poate li accuzat "decalajul economic" pentru a justifica menșirea pe acest tărâm, atât de liber (dată de alte-le al puțin) de măsă de materie primă, tehnologie etc.

Consider că în orice caz, o menșă relativă economică este neproductivă în: gindirea românească. Dacă încă după ce vom face totul în acest sens, vom avea dreptul să acuzăm lipsa unor facilități din exterior (tehnologie avansată, materie primă, rezerve financiare etc).

Procesul învățării ne apare astfel ca un proces de producție.

3. Năzuințele omului și impactul duntre de și economiei

Preocupările legate de cerințele spirituale, estetice, cognitive ale omului ^{(care} au lăsat foarte mult timp tratate separat de munca sa cotidiană, de partul său în procesul de producție) au dat întodăuna naștere și profunzime abilității general umane.

În ~~un~~ ultimul timp însă, tot mai multe de-

servatori remarcă implicațiile deosebite pe care arințele
mai nes amintite și modul în care ele sînt satisfăcute
la un drept a înțelegi randamentul producției.

Omul devine o individualitate pregnantă, conștientă,
pretențioasă. El are societății răspunsuri la multiple
interbări care îl prămiește, ardele încît "ca ce un autar
inspirat nemea, dinvenirea umană a cunoașterii" e o rea-
litate ce nu mai poate fi eludată.

Fată de aceste "pretenții" ale omului, orice abate-
dine orlă a cui va ne apare ca o violare inadmisibilă,
și de altfel absurdă. Inora, legitimitatea acestor nei-
zintă le impune pe și simple o luare de poziții și o tre-
are la încercarea de a le satisface.

Dorim însă să amintim și celorlalți pentru care
factorul uman se subordonează factorului economic
caută sînt de părere că nevoile necesități pot și trebuie
să le satisfacă în timpul liber - dînd producției ce-i al
producției) că în situația actuală (veri și p. 2), însăși pro-
arul de producție (care ia forme noi, necesitînd un "mate-
rial uman" profesional) poate fi influențat de factori
cum ar fi cei remanenti ("umani") și încă într-o măsură
habăzitoare.

De la individul liber sau tocmit la cel angajat
și abas - iată saltul la care aristom și de care, de alt-
fel, nu vād de ce nu am fi mulțumiti.

4. Starea actuală de lucruri (observații personale)

În învățământul superior politehnic

Pîndurile care urmează dau expresie unui sentiment constant de nemulțumire pe care l-am resimțit în cursul anilor de studii anterioare.

Fără a avea pretenția de generalitate, ele exprimă de altfel măsurile unui grup de colegi, cu care am avut deseori discuții asupra „facticei de afară” adoptată la diversele cursuri pe care le urmăream.

Voi aminti că :

a) - am urmat în rîndurile studenților electroniști, larci un bagaj serios de cunoștințe în domeniu, dar cu dorința ardentă de a pătrunde în miezul problematicii, în actualitatea conceptelor și a ideilor, de a dobîndi dexteritate în manipularea metodelor, în speranță de a utiliza creator rezultatele pentru o cât mai rodnică aplicabilitate și o cât mai adîncă înțelegere a lumii înconjurătoare.

b) - am simțit un șoc de la primele cursuri, care ațit ca tematică (a trecut un timp mult prea îndelungat pînă la apariția primelor noțiuni și rezultate de strictă specialitate, în locul cărora am aristat la cursuri ce nu lăsa - cel puțin la nivelul la care mă aflam - să se întrevadă nici o legătură cu electronica) și ca maniere de tratare, care în numele comunicării și unui bagaj cât mai vast de informații a făcut din cursuri rabad de la scrierea...

4. Starea actuală de lucruri (observații personale)

În învățământul superior politehnic

Rândurile care urmează dau expresie unui sentiment constant de nemulțumire pe care l-am resimțit în cursul anilor de studii anterioare.

Fără a avea pretenția de generalitate, ele exprimă de altfel măsurile unui grup de colegi, cu care am avut deseori discuții asupra "fapticii de afară" adoptate la diversele cursuri pe care le urmăream.

Voi aminti că :

a) - am urmat în rândurile studenților electronici, lară un bagaj serios de cunoștințe în domeniu, dar cu dorința ardentă de a pătrunde în miezul problematicii, în actualitatea conceptelor și a ideilor, de a dobîndi de încredere în manipularea metodelor, în speranță de a utiliza creator rezultatele pentru o cât mai rodnică aplicabilitate și o cât mai adîncă înțelegere a lumii înconjurătoare.

b) - am simțit un șoc de la primele cursuri, care ațit ca tematică (a trecut un timp mult prea îndelungat pînă la apariția primelor noțiuni și rezultate de strictă specialitate, în locul cărora am arstat la cursuri ce ne lăsaau - cel puțin la nivelul la care mă aflam - să se întrevadă nici o legătură cu electronica) și ca maniere de tratare, care în manual comunicării și unui bagaj și mai vast de informații a făcut de un număr răzolat de explicabil.

tate, cointeresare, coerență, derichire spre discuții etc. Este adevărat că unor artel de tendințe din partea profesorilor, studenții au început după un timp să nu le mai răspundă. Dar liberalismul bătuț cit era cold (și era chiar pierbinte chiar la început, când multe dintre noi venim cu artel de tendințe din liceu, oare cel puțin cu curiozitate). Există formare și deformare profesională.

c) - Mai mult, lipsa reperelor de ritm, a criticului, a căutării celei mai elice metode nu numai pentru a rezolva o problemă și și pentru a-i urma înțelegerea soluției (și a eventualor subtilități) a lăsat din orele de curs, în unele momente nu fur exerciții de dictare, ridicând problema dacă nu cumva în aceste condiții simpla consultare a unor căruri tipărite (și disponibile într-un număr satisfacitor) nu ar fi fost mai avantajoasă.

d) - Se pare de la presupunerea că un student polittehnicist nu poate fi "excitat" decât de implicatia practică a unei țării. Fartarilor "artisticilor" ai argumentării li re alocă o preocupare restrinsă și evoluția conceptuală multora dintre colegii mei pare a confirma această tendință. Să nu uităm însă că gertul re educației.

Avem cu totii mășinile intelectuale, artistice (film, carte, discuzii etc). De ce ar fi ele separate de actualitatea (pentru noi - învățarea)? O politică adecvată din partea celor care predau ar putea canaliza artel energiei de loc negliabilă.

- e) - se resimte lipsa unei tendințe de sintetizare a bogății material expus în cadrul diferitelor discipline, încercare care chiar dacă nu ar putea fi exhaustivă, ar putea aduce în globa un ghid orientativ de fapte, concluzii etc alături la îndemna studentului.
- f) - enorma cantitate de calcul matematic ca "pedant" uneori descrieri de principii, conceptuale, de sinteză etc. Nu ved că realizarea unei cizlig în corectitudine și precizie justifică înlocuirea rememorarea la descriere și înțelegerea faptelor fizice - mai ales când acesta din urmă rămân pe la urmă deficiente.

În stil explicativ, poate fi unora mai eficient decât unul pedant.

- g) - la polul opus al tendinței pedante, remarcăm de unora prezentarea haotică a unor noțiuni și cunoștințe, lipsa unei linii călăuzitoare fiind chiar impresia că ordinea nici nu e posibilă, ba mai mult că încreșterea de a lăsa ordine este improprie obiectului respectiv.

- h) - examenale - nu par (în forma actuală) proprii unui învățământ cu accent pe calitate și angajare și contribuție pentru multe în instrumente corectiv, care e drept, reușe să-i mobilizeze în acumularea unei stocuri de cunoștințe la momente fixe - vitale de altfel, în mod liber, imediat - dar nu determină formarea unei reprezentări individual de fapte proprii obiectului respectiv (de altfel aceste "fapte" nici nu prea sînt scoase în evidență la curs)

Remarcă în acest sens că cele câteva încercări de a rupe această tradiție și a pune accentul, la examinare, pe analiza gradului de profunzime al înțelegerii cunoștințelor au produs deosebit în rândul studenților și chiar schimbarea a ierarhiilor

Cărilor există. Pentru ce să le tipărim pe creier (pentru scurt timp de altfel). Am putut utiliza energia cerebrală "altfel consacrată într-un alt scop."

O altă carență a examinării, care ne apare și mai manifest, este aplicarea metodei "prin sondaj" (listele de examen) metodă care de altfel nu se mai aplică în nici un domeniu de activitate (cu răspundere). Ne putem de exemplu imagina ce-ar însemna dacă am testa un aparat destinat utilizării : a, b, c, ... l, dacă e "bun putem a și d" și l-am declara admis.

Se testează astfel nu cunoștințele ci produsul : "cunoștință x motivație" fapt ce are implicații motrice.

i) - ca rezultat global, remarcă în jurul mesei un fenomen de enormă nocivitate : blazarea profesională și cea ce e și mai grav și inacceptabil și absurd : blazarea pre-profesională

Mi se va spune poate că în direcția anterioară am omis deficiențele celelalte esalon, care compune împreună cu profesorii întregul demeniu învățământ. (lipsă de preocupare științifică a studenților, derivarea, chinul etc)

Analizând însă cu sinceritate structura acestor are vicii :

- i) cadrela revin la lipsa de interes, seriozitate, entuziasm a studenților
- ii) studenții acuză lipsa de eficacitate, didacticism, formax, a profesorilor,

se impune alegerea a una din următoarele căi:

- a) să fie lăuate lucrurile neschimbate
- b) cauză să fie „spartă”

În lavoarea soluției a) pedesare multe persoane, din ambele tabere, reținând imposibilitatea ieșirii din această atmosferă. Deseori, în argumentația lor, comoditatea conștientă un rețut motor de logică și liberă practică.

În ceea ce privește soluția b) apare imediat întrebarea:

„cine să spargă”?

- b1) studenții (aruncându-se înfometate asupra profesurii, rețocându-l cu creșea)
- b2) profesorul (muncind generos la creșea unor aferte cit mai tentante, în ciuda renunțării de lipsă a amatoriilor).

Fără îndoială, există deseori la lucrările de tip b1) sau b2) din partea unor persoane, mai mult sau mai puțin izolate, dar este această suficient, sau se impune un caracter de masă având elocvență? Există grupul „profesioniștilor”, al creșătorilor. Ei lucrează și conștient la nivel înalt, elaborând proiecte, teorii, aplicații, reținând cărți de un ridicat nivel conceptual. Nimeni nu le contestă utilitatea.

Cea ce vreau să demonstrez aici (adesea de altfel deja larg acceptat) este necesitatea unei alte categorii, a unei alte maniere de a preda, de a rețoci-ti. Altfel riscul

Înțeleg prin aceasta încheierea unui etape unitar, programat, conștient, care să dea încercărilor de tip b2, o structură organizată, o direcție, un statut.

Este o acțiune ce se manifestă puternic în ciclurile primare de învățământ. Dar învățământul fiind unitar, orice discontinuitate în maniera de a-l aborda ne apare ca naturală. De unde atunci lalia între etapele didactice făcute în liceu și cele compensatoare - în învățământul superior?

Valurile care se invocă deseori (ridicarea gradului de complexitate, și profunzimea a problematicei, ritmul altfel de schimbare a materialului disponibil etc) nu pot justifica decât ~~une~~ eventual, necesită, dar în nici un caz lipsa oportunităților în această direcție.

Mai curând ar crede că diferența de atitudine dintre profesorul universitar și cel de liceu nu e decât că primul are deseori ~~un~~ o preocupare suplimentară aparținătoare: creșterea științifică, acțiunea proiectiv - productivă, ^{ca} ~~această~~ normare a unor

- a) - mărimile ~~interioare~~, darințe de realizare a unor disponibilități interioare.
- b) - impuneri din exterior (uneori expresie a unei mentalități obștice, care nu ia în considerare necesarul de timp și energie pe care un profesor trebuie să-l diverteze celor două tendințe mai sus amintite: didactică și științifică - productivă.)

Profesorul de liceu, mai puțin supus unei astfel de reștină, poate aloca întregă sa energie dezvoltării

didactice, gestele fiind și artelă numelă în mai mare măsură. (în leg. cu ast aspect veri și obs. de la pag 43-2)

Oricum, așa primum am arătat în zădărnici anterioare electul acenței scindări profesionale este necesită de studenți, probabil într-o mai mare măsură decit oă de la catedră.

5. Concluzii

În cele paltre paragrafe anterioare am încercat să rezum învoazele atitudinii pe care o adapă, fapt pe care îl dădere materializat prin prezenta lucrare.

Nu am pretindecă că punctele de vedere expuse reprezintă o năvală. Pentru mine ele constă doar o mică care de explicații, eventual de popularizare a acențar concepții care din păcate nu și-au croșt drum spre inimă și mintea tinerilor, sau cel puțin au determinat pe puțin să treacă la acțiune.

În cea ce privește acțiunea mea concretă: ^{lucrarea} ~~cartea~~ de labă, ea nu este obligatorie o necesită. Multe din aprențurile și atitudinile paginilor ce vor urma pot fi discutate. Sînt însă conșius de utilitatea și vizorul tendințelor generale la care ele se răscolăvă.

Arcență convingere, deri veche a conștient pentru mine mult timp un izvar de visare. Frica de etapie a temperat dorința de a acționa

Scințria care a aprenț (la mine) flacăra abstrului pe care dădere să-l întreprind a lăst lectură unor lucrări, recent apărute în librăriile noastre, care afirmă în urma unor competente și actualizate analize a situației soție-

tărei un adevăr remarcabil : Tempul inteligenței a venit Este oare natural să demobilizăm toamăi acum, în imparul ~~de~~ economie în care ne aflăm, sau toamăi posibilitățile pe care ni le oferă acest salt calitativ, utilitar constructiv ne pot ~~oferi~~ oferi o soluție?

Elaborările unilaterale a societăților care au vizat aspectul uman al dezvoltării, încercând să ofere indivizilor un înalt statut moral nu s-au dovedit suficiente.

Pe de altă parte încercarea creativității, a elicitivității, neglijând latura umană mai nes amănunțită a dus ni se la impas

Nu se vede o ~~sola~~ soluție care să ne conjuge aceste eforturi într-un tot unitar.

Elicativitate și Umanism

Tehnica și Estetica

Luptă și Dragoste

Concurență și Colaborare

~~este~~, conștient pe care le credem absolut necesare pentru a putea face ceva

Lectura cărților mai nes amănunțite a transformat acest "ar putea" în "trebuie!"

Dar cum?

Soluția se întinde de la extrem de complicată. Nu-mi propun o tratare riguroasă a acestei probleme (de altfel nu am nici pe departe competența). Aceste pagini reprezintă o abinere la o mică existență.

— Introducerea este o încercare de explicație și de conștientizare

— Cuprinsul este o încercare de resimplificare și ordonare.

— Dedicată : Leptei împotriva blazării